

Втеча до Єгипту

Костянтина Малицька

А сорокового дня по народженні Ісуса понесла Марія Дитятко до святині в Єрусалимі, щоб там по закону присвятити Його Богові і найменувати. І по закону жертвувала теж пару голубів і пару горличок.

І тої самої ночі з'явився Йосифові у сні янгол і сказав:

— Устань, візьми Дитя і Матір і втікай до Єгипту, бо цар Ірод наважується на життя Малого.

І встав Йосиф і, посадивши Марію з Ісусом на осла, вирушив у дорогу.

А водночас оповістив янгол усі живі тварини, що на землі і під землею, і в повітрі і на воді, щоб помагали втікачам. І заворушилась уся природа. Мурашки висипали високі кіпчики на шляху, куди гнали воїни Ірода, бджоли засліплювали їм очі гострими уколами, дикі звірі страшним ревом полохали коней, сонце запалювало до грані мідяні шоломи, вітер навівав гарячого піску в обличчя, річки виступали з берегів і заливали дороги, а злі гадюки й скорпіони боляче в'їдалися в ноги вершників і румаків. Нелегка була погоня за Святою Родиною, бо все довкілля сприяло їхній втечі.

Сонце гріло — не пекло, вітерець холодив знеможене тіло. Високі пальми клонили вниз своє буйне гілля і скидали солодкі плоди. Дикі кози й антилопи підходили до Марії, щоб годувала своє Дитятко їхнім молоком. А коли Вона хотіла переполоскати Ісусикові пелюшечки, де не взялося чисте джерельце, даючи Матері свою чисту водицю.

Ночами крилися подорожні в скелястих печерах, а тоді павуки розпинали перед входом густу сітку, а пустельні звірі — леви і тигри берегли супочинок втомлених цілоденним ходом. Навіть погана гієна держала варту над втікачами, вгамовуючи на той час своє жалісливе виття, щоб не турбувати Дитятка.

Іноді по дорозі стрічали вони довгі каравани людей на верблюдах, але ці байдуже проїздили повз них.

Довго-довго мандрувала Свята Родина, поки підійшла до меж Єгипту. Пречиста Марія хотіла задля Дитятка вже десь поміж людьми в безпечному захисті хоч часок спочити.

Аж ось побачили вони в далечині велику оазу. Росли там стрункі пальми над чистим потічком, а просторі шатра і загорожа для свійських тварин указували на добробут мешканців.

— Тут треба нам проситись на нічліг, — сказала Марія. — Може не відмовлять нам гостини.

А в тій оазі, у найбільшому шатрі, жила розбійницька мати з невісткою і маленьким онуком. Коли наші подорожні увійшли в загорожу і стали прохати захисту, стара розбійницька мати сказала:

— Не можу вас прийняти. Мій син розбійник; тепер нема його дома, але як

повернеться, вас повбиває, а мене насварить. На те Марія:

— Однаково нам у дорозі від розбишак погубати, то вже краще хоч одну ніч спокійно прожити під покрівлею. Ми вам місця не залежимо, страви не переїмо. Згляньтеся на оце Маля.

Зиркнула розбійницька мати на Ісусика, а Він до неї ручки простягає, всміхається. Жаль стало старій дитини, і молода невістка за них заступилася:

— Пустіть їх, мамо!

— То заходьте вже всі троє, а осла поставте в загороді.

Увійшла Марія до шатра і передусім попросила теплої води, щоб Ісусика скупати. Подала їй розбійницька жінка води у широкій посудині і дивиться, як малий Ісусик радісно хлюпається. А тіло в Нього здорове, міцне, рожеве.

І з заздрощів скипіло серце молодій розбійниці, бо її синок Дизма увесь був укритий струпами. І думає вона собі:

— Поганий мій Дизма, хай і Дитя оцієї зайшлої набереться від нього шолудів.

І саджає свого синка у купіль разом з Ісусиком. А Ісусик усміхається до товариша, обіймає його рученятами й обливає жартівливо водою.

І глянь! — шолуді починають опадати з Дизми, і тільки його стає таке чисте й гладеньке, як у здорової дитини.

Із дива не може вийти розбійницька жінка. Позирає на Марію, мов на чудотворця і дякує зі сльозами в очах. А стара мати щедрю вечерю готує для подорожніх.

Надвечір повернувся розбійник зі своєю ватагою. Побачивши чужих людей, запалав спершу гнівом, але коли почув, як його синок оздоровів на тілі, то й сам почав припадати біля незвичайних гостей.

А другої днини ранком знову вирушила Свята Родина в дальшу дорогу. Розбійницька мати дала їм на прощання чимало харчів: дактилів, сухарів, верблюжого молока і добрий шматок печеного козячого м'яса. А сам розбійник провів їх аж ген поза межі пустелі, у замешкалі вже місця Єгипту.

Тут поблизу старинного Геліополісу, недалеко нинішнього Каїру, натрапили вони на давню оселю земляків і в ній зупинилися, знайшовши тут спокійний захист.

І жили вони там тихо-мирно, аж знову янгол сповістив Йосифові, що цар Ірод помер, і вони можуть вертатися до рідного краю.

На горі Голготі три хрести простягають чорні рамена. Посередині розп'ятий Він — Христос, обабіч два розбійники. І цей зліва почав насміхатися з Христа:

— Якщо ти Божий Син, спаси Себе і нас. — Але той другий скартав його, кажучи:

— Невже ж не боїшся ти Бога? Ми справедливо терпимо кару за наші злочини, але цей невинний не заподіяв нікому ніякого лиха...

А Христос повернувся до нього і мовить:

— Дизмо! Колись давно ти дитиною в одній купелі зі Мною очистив своє тіло від шолудів, сьогодні в кривавій спільній нашій муці обмивається твоя душа з гріхів.

І засяяло лице розбійника тихою радістю. І згадав він далеку оазу в пустелі, і стрункі пальми перед шатрами, і рідну матір, і малого хлопчика, що загостив до них

надвечір, і батька розбишаку, що вивів сина на дорогу злочину.

І щирий жаль за змарнованою молодістю обгорнув його душу, і сльози викотилися з очей. І тихо прошепотів він з вірою:

— Господи! Пом'яни мене, коли увійдеш у царство Твоє. — І від хреста Ісусового понеслися повні любови слова:

— Направду кажу тобі, ще сьогодні будеш зі Мною в раю.